

REGGEL

Időki előfizetési árak:

Egész évre	— — —	24 K
Fél évre	— — —	12 K
Negyedévre	— — —	6 K

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP

Feloldó szerkesztő és lapfőigazgató:
HOVÁNYI KORNÉL.

Helybeli előfizetési árak:

Egész évre	— — —	20 K
Fél évre	— — —	10 K
Negyedévre	— — —	5 K

Szerkesztőség és kiadóhivatal telefonja: 505. — Szerkesztőség és kiadóhivatal: Miskolc, Széchenyi utca, Weidlich-udvar.

Jegyzetek.

(:) Dul és pusztít a buvárhajók rémes harca. Már a tenger csunnya mélyében leselkednek a borzalmas tengetri szörnyek, melyon minden életet utjukból elpusztítani vannak hivatva. Még tióok a jövő, még senki sem sejt, hogy mit hoz a holnap, de az már bizonyos, hogy újra leírhatatlan kinszenvedés, ezir halál támad annak a harei módnek nyomán, melyet a háboru új korszakának kereszteltek a hivatalos tényezők. Nem akarunk előremondással elleneink fejére vészt jósozni és még csak terveket kovácsolni, a jövőbe bele nézni sines kedvünk, de nyíltan valljuk, akármint is lesz: mi fázzunk, mi undorodunk minden parányi vérontástól. Mi álljuk a szavunkat, mi tovább is hirdétjük, hogy a gyors béke becsesebb nekünk, mint akármint nagy győzelmet testvéreink élete árán megszerezni reményünk lehet.

(X) Wilson, az Unio elnöke a napokban igen helyesen állapította meg a szenátoraihoz intézett levelében, hogy csak győzelem nélküli béke lehetséges. — Bonar Law, az angol külügyek képviselője ugyancsak mindenben egyet értett a köztársaság elnökével e kérdésben — és mi — mielőtt még a buvárhajóharorról nem is álmodtunk, jóleső örzéssel konstataáltuk, hogy végre mégis megtörtént az első lépés a béke felé. Most nyomban a „Bonnet-Rouge”-ban egy magas rangu francia katonatiszt tollából cikk jelent meg, hol igen sok raffinériával igyekszik leszögezni, hogy a háboru csak az entente győzelmével érhet véget. Igaz, a cikkből hiányzik az ok és okozati összefüggés, de nem baj, — hiszen nekik az ilyesmiféle irásokra szükségük van, — hogy megvigasztalódjanak. Náluk már minden megállapítás — olyan vigasztalóféle, mert hiszen a háboru azt is behbizonyította, hogy megállapítani legfőbb csak könnyű szórakozás lehet...

(=) A dumának nem kell a béke, az orosz nép képviselői... a háborut áhitozzák. — Hiszen miért is vágnának a béke után, mikor azt a pompás jóléte, mi-

ben most uszkálnak, azelőtt csak a meséből ismerték. Mert kitiűnően élnek a duma tagjai, kik egyszermind mindannyian a hadsereget ellátni és erkölcsi kö-

telességüknek tartják... És ujra mondjuk, bár fájdalommal: megérdemli az a nép a sorsát, mely a béklyókat nem tudja magáról lehányni!

Report a korszakról, az olvasó közönségről és a könyvekről.

Mi történik?

Vannak a háborunak is hasznos kinövésai. Senki sem hitte volna, hogy — bár minden logikai kapcsolatot nélkül — az évek óta duló vészes fergeteg az emberek esztétikai érzékére is kihat. Senki sem álmodta, hogy a legborzasztóbb vérontás korszaka a maga nemében páratlan dívatot fog teremteni, olyan divatot, hol a szépnek, a finom érzéseknek és árnyalatokig tagolható megátásoknak izléses megnyilatkozása jut kifejezésre. — Mert ki is merészelte álmodni, hogy amikor az egész „kultur” Európa az alvadt vér pocsolyájában gőzölög, — akkor — akkor az empirikorszak ujra születhet? És lehetett-e valakinek annyira élénk fantáziája, hogy a világok vad dulását olyan színekben fesse meg, mint aminőnek ma a valóságban meglátunk osztályrészünk lett. Jókai, Werne írásai, az ő csapongó képzeletük, csak olyan tüneményféle többé, melyek mind-mind a valóságban gyökereznek. A jövő század regéjét megírni többé nem lehet, mert im a múltban a jövőről írt dolgokat is hihetetlenül letromfolta a valóság! Megszűnt a lehetetlenség szónak az értelme és nyelvújítókra van szükség, hogy az eddig mesében sem ösmert, bekovetkezett dolgokra, azok elnevezésére, szavakat gyártsanak. Uj irányban, uj eszmekörben kell az embereknek eslekvésre tömörülni, mert a múlt többé csak gy olyan ezerszeresen viszsasírt, többé el nem érhető tüneményes mese — tündérvilág ezerszép országairól.

Igen, mert ma nincs ilyen: egyszer volt, hol nem volt, de ma nyomban meg is tudjuk mutatni, hogy hol és hogy van az — ami sehogy és sehol sem volt. Merészen állítani többé nem lehet már, mert az események nem cáfolnak többé reá a lehetetlenségekre, de, sőt igazán a lehetetlenségek szakát éljük. A világ, az emberek deformálódtak

és aki magáról azt hiszi, hogy ő a régi, az kevésbé tisztalátásu ahhoz, hogy az eseményeket mérlegelni, önmagát ismeri tudja.

Menjünk az utcára, nézzünk széjjel és keressünk egyetlen embert is, ki minden apró nuánshában a régi, a mesés korszakból való.

Nincsen.

Menjünk a színházba, a telt, megrakott nézőtérre és keressünk a múltból ösmert alakok közül csak egyet is.

Alig akad.

Gyerünk a komoly tudományok boltives csarnokaiba, látogassunk el a hangversenytermek patotáiba, nézzünk be a muzeumok levendula parfümü ócska gyűjteményei közé és keressük a múltat.

Eltűnt.

Pillantsunk be a divattermek nagyértékű kínesei közé; váltásunk a belépésre engedélyt a szalonok szines világába, a képtárak nagyértékű kínésének birodalmába és induljunk el a régi ösmertöket felkeresni.

Szinte fölösleges fáradtság.

Utazzunk el, régi meghitt és megszokott fürdőkre és kérjük az állandó vendég jogán örökbérletbe vett szobáinkat.

Foglalt.

Kopogtassunk könyves boltunk ajtaján és kérjük engedélyt a könyvekben való turkálásra, mit azelőtt olyan szives örömmel engedtek, (biztos reményében annak, hogy 1000 közül csak váaszunk egyet).

Elutasítanak!

Es itt álljunk meg. Ne menjünk tovább, mert e helyen a legpompásabb a kép, a legtanulmányosabb is.

Kik olvasnak?

Elutasítanak, vagy legalább is az állandó vevőnek kijáró tapintatossággal értésünkre adják, hogy siessünk, gyorsan válasszunk, mert kell a hely, nem érá a személyzet és a kézben forgatott könyvekre ezer a reflektáns. Mert jönnek a háboru legendás hősei elől az öregekkel, a rendjelekben gazdag, aranysujtásu, sarkantyus vitécek, akik főnn a főfökte bércék tetején egyik kezükben sokszor akkor is könyvet szorongatnak, amikor jobbjukal az irányt mutatják, a hol a győzelem babérai teremnek. Es rangban következnek a fiatalabbak, akik a ha'ál országutját keményre tapossák és akik mind-mind könyvekkel a kezükben aluszhatnak el, ha a kötelesség ebben nem gátolja őket. S olvasnak a nép egyszerű gyermekei is: a „közkatona”, akik azelőtt csak addig forgatták a könyvet, míg a negyedük osztály után szépen elkészültek a konfirmációra. Igen, a lövészárók legesodálatosabb hősei is, hosszú sorban állják végig a szines írsu cifrafedelű asztalok kíneseit. Es e nagyon előkelő tömegben kecses ölkövekkel megrakodva a divatművészet legújabb produktumaiban méltatlanul szoronganak a háboru dái. A ma mindenben gazdag, mindent lebecsülő, mindent megfizetni tudó h'gyközönség, kik az írók nevével, a könyvek címeivel csak egy dobálódznak, mintha azt helyesen ismerni nem volna művészet. Am a furesa illatu millióból nem hiányoznak a varrodák, a gyárak, a műhelyek, a boltok, az irodák vézna, áttörött harisnyát és görbesarku félelőt viselő kacér kislányai sem, akik festük munkáival szerzett minden krajeárjukat, — mit a nyomorult éhbérből nélkülözni tudnak, — idehiozzák. Es még a föld legszámasabb teremtményeivel a eselések is egymás kezébe adják a könyvesbolt kilinesét, addigi tudatlanul néhézkesen kulboznak be a vidék parasztasszonyai, kiknek hátáról a batyu, kezükből a kosár olyan elmaradhatatlan, mint a hedszemszállító neje fehér nyakáról az igazgyöngyök füzere. Nekik is könyv kell — ők is olvasnak, ők is tudnak már szerzőkről, szindarabokról s francia nevelésről.

Csak a régi, finom és ölkellő közönség, ki valamikor órák hosszat válogatta olvasmányait,

ki ha megtalálta, amit keresett, fizetett és szótlanul eltávozott, — csak ez a közönség nincsen sehoh — sehol! Ezek az uri dá-mák, ezek a disztíngvált urak most az élet terhes szekerét von-szolják és nincs idejük — az iro-dalomnak élni.

Azért a könyves boltok kedves és sokat tudó emberei nem pa-naszkoznak, de gunyosan moso-lyogva a sok érdekes dologon, meglehetősen mondják:

— Száz perccel több köny-ven árulunk minden évben, mint mikor csak a régi olvasó gárda volt a vendégem!...

Mit olvasnak?

És írók is lehetnek divatosak, sokan, igen sokan, többen, mint ahányan lentüntek az érdekfűdés porondjáról, mert a nagy olva-sású láz a polcokon a portól ta-ka-rti írásokat is mind előpara-mosolta. Már nem neheznek és ért-hetetlennek többé a főzöfia tit-kaik és éppen olyan kapós Con-dillac, Descartes, Diderot, Ni-tsche, Pascal, Meterlinck, Rous-seau, Schopenhauer, Platon klasszikus művei, miként Be-niezkyne helyett Crookiernek az egyetemes regényárban kiadott dolgait el nem olvasni, minden varróleány bűnök tartja.

Am nem kisebb a kelendősege a művészet-esztétikai dolgoknak se kerüljön bármennyibe is az a szines mellékletekkel illusztrált kiadás. Alexandernek az új em-berekről való iskolája tá-mad, Hampel József lázba ejtet-te a könyvesbolt vásárlóit és ta-lán alig akad valaki, aki Lessing G. E. Laokoon esoportijáról írt dolgait el ne olvasta volna. És milyen kapósak a firenzei Be-venuto Celliniről, a Donatellóról, a Leonardo da Vinciről kiadott képes tanulmányok. De érdekli a közönséget a történelem, a mi-thológia, a művelődéstörténet és és nem is hiszik, hogy mennyi zeneesztétikai tanulmány és ko-tak fogv.

A régi klasszikusokból új ki-adások születnek, mert a mohó olvasási vágyat nem bírják ki-elégíteni a régi régi finom tábla-ju aranyos nyomású könyvekkel. A mai írókat sem hanyagolják el, mind dédelgeti az új olvasó-gárda, de különösen melengeti keblén Gábor Andor és Karín-thy, Jellemző a korra, miként az is, hogy a legjebb fogalmat Age Madelung: „Magbelyegzet-tek”, Pásztor Árpád: „Venger-kák” és Olga Wohlbrück: „Bar-bárok” című munkáival csinál-ták a könyvkereskedők...

A mátkás könyveknek is igen nagy a keletje és Thomas Mann, Heinrich Mann, Bertel, Wasserman. Envers szinté a legolva-sottabb közzé számíthatók.

De fogv minden, ami írás, az álmos álmoskönyvektől a filoló-giai értekezésig oly kelendősege van a könyveknek, hogy az hihe-tetlen.

Az emlékek így akarnak fe-ledni — az emberek így akarnak a múltban élni!...

Vadnai Béla.

Kiadó üzlet és pinceraktár, esetleg lakással, Széchenyi-utca 141., a Királyhid mellett. Érte-kezhetni II. emelet, 5. ajtó. 797

Báró Hatvany Lajos és Rákosi Jenő vitája A Reggel cikke körül.

Lévay József újabb nyilatkozata a polemikáról.

A Reggel munkatársa, Vadnai Béla nemrég értékes cikket írt Lévay József irodalmi nézetéről. A cikk a fővárosi irodalmi körökben is fetűnést keltett, sőt vitát vont maga után. Ugyanis Hatvany Lajos báró, a kitűnő író és esztétikus a Pesti Napló-ban az alábbi érdekes kommentárral fűszerezte a Lévay-cikket:

„A világtörténelemben páratlan eset, hogy valaki még kilencven-két éves korában is verset ír. — Riedl Frigyes, aki kéziratban ol-vasta a kitűnő költőgastyán legutóbbi — az Arany-jubileum-ra készült — versét, elragadta-tással beszélt nekünk róla. Pedig a lyra — mondják — a fiatalság adománya. Jólleső érzés minden-ki számára, aki Magyarországon toltat forgat, hogy köztünk jár-kél, dolgozik, gondolkodik a meg-tesztelt hagyomány. S az szines bizonyos pikantéria nélkül, hogy mikor ma csak Krudy Gyula könnyes és mosolyos régi regéi szólnak arról a multról, mely Lévay József számára valaha jelen volt, — ime egyszerre csak Lévayban megszólal az a fölé-nyes írónóával kezelt mult vissza adja nekünk a köcsönt s ítéletet mond a jelenről.

Mily megézés és megértés vonzza az öreg urat Molnár Fe-rene talentuma felé! S mily jó ösztönrel taszítja el magától a neveléses tuzásba menő Gyóni-kultuszt. Aki eddig Gyóni ellen szót emelt, annak a nemzeti ha-gyomány nevében koppintottak a körmére. S ime most maga a hagyomány erősíti meg a jobb izlésűeknek Gyóni fölől táplált rosszaló vagy legalább is nem helyes ítéletét.

S ha a nemes agastyán Mol-nár mellett Kékv. Lajosnak is juttat néhány vállveregető szót, ez az elismerés bizonyára csak Lévay rezignált jóságának és ki-engesztő bölcsességének tulajdo-nítható. Mások alig lehet elkép-zelni, hogy az a Lévay, akinek az Életképekben Petőfivel egy lapon jelentek meg versei s aki ma már egyedül az élők közt tud-ja, hogy a genie mint forgató a tehetségek és a tehetségte-nek között, hogy ez a ma is még oly tiszta ítéletű öreg Lévay József csak egy jó szót is juttatna annak a fiatal esztétikusnak aki Gyónit a legnagyobb véres vi-lágesemények valószínűs új Pető-fijének hirdeti.

Hatvany bárónak ezen meg-jegyzésére ma a Budapesti Hir-lap tárcarovatában Rákosi Jenő Versekről — poétákról cím alatt többek közt a következőket mondja:

„Mindezt nem azért idézem, hogy polemikába bocsájtkozzam vele. Csak egy szar nekem sze-met benne: az, hogy költészetünk kedves neszora azért volt Gyóni-ira kíváncsi, mert Rákosi Jenő barátja — már mint a Lévay ba-rátja — igen melengeti keblén a jó fiut, aki szerinte még távol áll attól a magaslattól, hová barátai emelni szeretnék.

Kik a barátai s hová szeretnék

emelni, azt nem tudom. Én soha nem láttam őt, soha nem beszél-tem vele. Przemysában kiadott verses füzete volt az első dolga, ami szemem elé került. Ez pedig tele van olyan versekkel, melyek a magyar költészet legjava mel-lé sorakoznak. Fog-e még jobbat vagy csak ilyet is írni Gyóni, nem tudom, épp oly kevésbé, mint azt, hogy hazakerül-e még valaha szibériai fogságából vagy sem. Én őt sohova sem akarom emelni. Egy költő, akit emelni kell valahova, hamar le is zuhan onnan, ahová baráti kezek vagy pajtások munkája emelték. A költő csak ott marad meg, ahova maga repült fel. Sok verset, sok kötet verset produkált a háboru is. A legszebbek közt van a Gyóni, a legérdekesebbek közt Emőd Tamás kötete. Ezen nem fordít-hat semmi, ezt el kell viselnie Lévay József barátunknak és annak a V. B. nevű barátunknak is, aki Lévayt megszólaltatta, de elmulasztotta az öreg ur vélemé-nyét kikérni a legújabb költő firmáról: Ady Endre és Társá-ról. Erre egy látszik lapja vezér-szövegei nem voltak kíváncsiak.

De milyen érdekes az, hogy ezek a legeslegmodernebb irodal-mi alakok éppen a régi irodalom-nak itt felejtett nagyságához mennek véleményért. Mintha ezekben a kassirozott berkekben egy kis nyugtalanság és magába-szalás lenne. A forradalmat hirdetik, a fölforgatást, a mult lenézését, ugy a formára vala-mint a tartalomra nézve egy-aránt és egyik a másik után me-nekül a maga sivár, zavaros af-fektált és erőszakolt jelenéből a mult jeleseihez. Babits Mihály, aki tehetség dolgában nem közön-séges figyelmre méltó ember, ki munkában voltaképpen nem kö-vetni látszik az új költői evangé-liumot, hanem mintha csupán concessziót tenni neki, régebben Dantéhoz menekült, újabban Szekspirbe merült, hogy lelki fürdőt vegyen a füstös gyári munkanapok után, melyeket a Nyugat költői officinában töltött melengető barátai körében.

Ma meg Kosztolányi Dezső Dezső tollából kapjuk Byron Ma-zepájának virtuóz verselésben való fordítását. Különös, Kosztolányi is a tehetségesebbek kö-zül való. Mintha az, akiben ko-moly hivatás van, nem állná ki sokáig azt a pózos, modernre ki-festett társaságot. Muszáj nekik időközönként visszaosoni a körszemből a templomba.

Lévay a vitáról.

Ma délután újra felkerestük az öreg urat. A drága és szere-tetreméltó ősz poeta hihetetlen melegséggel fogadott és szavai-nak finom rezgésével igyekezett kifejezést adni annak, hogy mi-nő barátsággal viseltetik ő a mai író gárda iránt.

Felolvastuk neki még egyszer Hatvany Lajos báró irását és figyelemmel halgatja végig Rá-kosi cikke körül is. Azután meg-

elégedetten mosolyogva, így kezdé:

Rákosi cikkről.

— Hát köszönöm Magának a kedves figyelmét, hogy kéréssem-re elhallgatta azt, amit Adyról és barátairól mondtam, azon-ban többé nem titkolom, hogy Adyt és társait tartom legalább olyan tehetségnek, mint amint Gyóni Géza.

— Igaz, Ady néha megfelle-dkezik a népről, mikor a szívhez szól, máskor meg szív szorul nála háttérbe, ha a népről esik szó. Am Gyóni Géza — legfel-jebb a témában érdekes, mert a háborúról ír és a háboru most mindenkit érdekel.

— Költőnek, vérbeli költőnek tartom Adyt, Babicsot, Kosztolányit is, meg a többieket is.

Ujra Molnár.

— És akarom, hogy Molnár Ferenc a társaság tagja legyen, miként azt Vojnicsnak élőszoval is említettem. Molnár Ferenc ki-váló tehetség.

Hatvany Lajos.

— Mondhatom, kedves dolog Hatvanytól, hogy ilyen szépen emlékezett meg rólam. Gyóni Pálnál találkoztam vele és már akkor is sokat tartottam róla, kérem, hogy dolgairól mindig informáljon.

Azután újra két kezébe vette a kezünket és szeretettel bucsu-zott. (V. B.)

Esküdtszéki tárgyalások.

(A Reggel tudósítójától.) Az idei első esküdtszéki ciklus fe-bruár 5-én, hétfőn reggel veszi kezdetét. A kir. törvényszék, — mint esküdtbírószék — a februári ciklusra négy bűnügyet tűzött ki tárgyalásra.

Február 5-én, hétfőn ifj. Bóta Lajos bűnügyét tárgyalják. — Vád: Szándékos emberölés büntet-tének kísérlete.

Február 6-án, kedden Riz An-drás és társai ügyét tárgyalják. Vád: Rablás büntette.

Február 7-én, szerdán id. Nagy Lajos bűnügye kerül tárgyalás-ra: Vád: szándékos emberölés büntet-tének kísérlete.

Február 8-án, csütörtökön Dáni Dezső és társai bűnügyében lesz a fő tárgyalás megtartva. — Vád: szándékos emberölés büntet-tének kísérlete.

Az esküdtszéki tárgyalások a törvényszéki palota II. emeleti fő tárgyalási termében lesznek megtartva.



*Biztos talha jaj de drága
Hamar PALMA védőt rajz*

pártból. Kilépése okairól egy újságírónak ezeket mondotta:

— Néhány kérdésben nem értettem egyet a pártommal, ezért léptem ki. Nem lépek be más politikai pártba.

Budapest, február 3. A Magyar távirati iroda jelenti: ifj. Molnár Viktornak kilépési nyilatkozatával szemben illetékes helyről arról értesítettek, hogy a munkapárt elnöksége a kilépést megelőző napon elhatározta, hogy Molnárt a kilépésre fel fogja szólítani. A képviselő kilépési szándéka tehát éppen akkor érlelődött meg, amikor a munkapárt elnökségének állásfoglalásáról értesült.

SZÍNHÁZ.

Heti műsor:

Vasárnap délután: özvegy kisasszony; este: Mozi király.
Hétfő: Névtelen asszony.
Kedd: Tökéletes asszony.
Szerda: Királynőm meghalok érte.
Csütörtök: Csárdáskirálynő.

A Grál lovag.

(Színmű három felvonásban, írta Zsiros Iván, először adták a miskolci Nemzeti Színházban 1917 február 2-án.)

Az ó-francia monda szerint, a mely monda már a XII-ik században egybeolvad a sokkal közszerűbb Lohengrin-mondával. Grál lovagot egykoron angyalok hozták a földre s templárius lovagok őrizték a zordon Montsalve hegyen. Vannak Grál lovagok, akiket nem angyalok fuvaroznak a siraom völgyébe s vannak Grál lovagok, akiket ezer évig kellene őrizni a derék templárius lakat alatt, hogy ki ne merészkedjenek az életbe, de még színpadra sem. A Zsiros Iván Grál lovagja is ezek közül való. Hol is kezdjük?

Kovács András a néptanító reménytelenül szerelmes a büszke és gögös Anday Ivánné grófnőbe, Helénbe. A társadalmi osztálykülönbség reménytelenné teszi e szerelmet, a mi Andrisunk gondolat tehát egy nagyot és merészet, kibújdosik Párisba s mikor már rég halottnak hitték, mint Blanchard-Levigny Roger hereg tér vissza. Idegsokkba ejti gyámját, az öreg apátplébánost, éppen úgy, mint Helén grófnőt, ez azonban koránt sem tartja vissza attól, hogy most már mint Grál lovag ne pályázzék Helén grófnő mostoha leányának, Dóra kontessznek a kezére. Cserkovics Andor gróf azonban ezt nem tűri. — Ő mélyen, rajongón szereti Dórát s a Grál lovagnak ezért megmondja az igazat, hogy t. i. szájhős kalandor. Készülő párviadal, becsületbírátság, rendőrségi beavatkozás, — a továbbiakban ezekből fonódik a darab s a Grál lovagot nagyon szeretnék kiteszokolni az arisztokraták szép házában fővárosából, de ez nem megy olyan könnyen. Előbb el kell panaszkodnia Helén grófnőnek a mult lealázó keserveit, közbe el is kell játszania egy amorózó jelenetet Dórával, azután Grál lovag módjára meg kell ejtenie a lakásán a léleket Helén grófnőt. Még

mindig nem megy, előbb egy szerelmi rekuzét kell csinálni Dóra kontessznel s most már megy, az előszobában főbe akarja lőni magát, de a ház egyik öreg barátja leintí: „nem illik idegen háznál öngyilkosnak lenni“, ez az otthonias kényelem csak Helén grófnőnek van megengedve, aki a Grál lovag pisztolydörrenésével egyidejűleg morfiomot iszik.

Ez a fantasztikus meseszöveg úgy be van pácolva a romantikába, hogy Ohnet vagy Feuillet pirulhatnak bele. Libabőr fut végig az ember hátán, mikor, hogy a Derblayék és Bligny heregek hazajáróleke még a mai színműírókat is képes megihletni, oly drámai összeütközések megírására, amikben nincsen egy szemernyi természetes őszinteség sem.

A drámai együttest lehetetlen erőpróbák elé állítja a darab. Halvány rajzát kapjuk a mágnás világnak, a szereplők művész egyénisége nem tud felolvasni a kimért szerepkörben. Még a legmarkánsabb, legtalálóbb Fenyő játéka, aki fagyos cinizmusával, s ha kell egy pár meleg drámai krescendóval türethetővé teszi az alakot.

Kondráth (Helén) és Dóra (D. Erdődy) közül telhetetlenül igyekeznek megtalálni a drámai őszinteség, és közvetlenség hangját, éppen úgy, mint Hereg az, aki az apátplébános szerepében sima, természetes játékkal tünt ki. Anday Iván grófot Klenovits, Auenstein grófot Gáspár, míg Cserkovics Andor grófot Darigó, Csikárdi grófot Korda Sándor játsszák jobb ügyhöz méltó buzgalommal. Az Endrei és Erdődy bárói a Mágnás Miska arisztokratáit juttatják csüinkbe. Epizódisták: Niezky-né (özv. Kolossay grófnő), Bárony Edith (Mary leánya), Rónai (Miss Bertrand), Nyulassy (dr. Szabó rendőrtisztviselő).

A rendezéshez van egy pár szavunk.

Roger hereg inasa egy vászonból készült 3 koronás bakakofferba csomagolja az előkelő hereg holmiját. A másik az, hogy Dóra kontessznek zöldre festett vaságya eselődőszobába s nem az ő szobájába való. A harmadik meg az, hogy amikor Dóra kontessz a kerevetre dőlve plaidjét kéri: egy jobbfejű pókroccot ad neki a miss.

Szemet szurnak az ilyen „kélelékek“, nagyon illúzió bontók. P.

HIREK.

Adományozások. A Deborah nőgyógyászati szívesek voltak adakozni: Mandel Malvina gyűjtése 26.70 K., Balanyi Dezső 20 K., Freemann Ilonka 5 K., Róth Géza 5 korona, melyért hálás köszönetet mond az elnökség.

Tanítói áthelyezés. A vall. és közoktatásiügyi miniszter Déry Sándorné hejocsabai áll. elemi iskolai tanítónőt a miskolci máv. telepi iskolához, Komár Hermin mátraverébelyi áll. elemi iskolai tanítónőt pedig a hejocsabai áll. elemi iskolához helyezte át.

Felemelték a kapuciner árát. Valóságos komédia járja a kávéházi árakkal. Csak nemrég állapította meg a rendőrség az árakat, ma újból változtatott rajta: a kapuciner árát 4 fillérrel felemelte. Vajjon meddig fog még tartani az áremelés?

Hivatalnoki kölcsönöket 6%-ra, törlesztéses kölcsönöket bérházakra, birtokokra 4 és fél % alapon, ingatlanok vételét és eladását közvetíti: Felsőmagyarországi Kereskedelmi Hitel- és Ingatlanközvetítő vállalat, Miskolc, Széchenyi(fő)-utca 49. Telefon: 5-12.

Adakozzunk a Vörös Kereszi Egyletnek

HOCHHAUSER

„Sólyom“ áruházában
(Széchenyi-utca 72.)

a legjobb és legolcsóbb
cipők kaphatók.

Állami tisztviselőknél és vasutasoknál
5% kedvezmény.

Apró hirdetések.

10 szög 80 fillér, minden további szó 6 fillér. Apróhirdetéseket csak előleges fizetés mellett közölünk.

Elegáns, modern palisander ebédlő azonnal eladó. Cím a kiadóhivatalban. 85

Övadékképes izr. rokkant munkafelügyelői, esetleg pénzbeszedői állást keres. „Vilmos baka“ jelige. 90

Debreczeni-utcai fürdőbe egy szolgát keresünk. Lehet 60 év körüli, esetleg rokkant katona. 91

Jó manicűrözőt keresek. Cím a kiadóban. 92

Gyakorlott ügyes bécsi fűrésznő házakhoz ajánlkozik. — Handelsmanné, Szeles-u. 6. 98

Kitűnő hangu cimbalom, jókarban levő, eladó. Vörösmarthy utca, hangszerműhely. 97

Arany János-utca 19. számú házban egy négy szobás utcai lakás vízvezetékekkel, villany és légszusz. bevezetéssel május 1-től kiadó. 96

Gyermektelen család május elsejére keres egy 3 szobából, eseléd és fürdőszobából álló lakást villanyvilágítással. — Ajánlatok „Lakás“ jeligére a kiadóba küldendők. 99

Magányos családi háza gyermektelen házmeester felvétetik. Cím a kiadóban. 94

Tanuló leány és elárúsitónő cipő- és kalapüzletben felvétetik. Berliner I. Miskolc, Széchenyi-utca 73. szám. 95

Tanuló felvétetik Bócsy Gyula építőmesternél, Zrínyi-utca 27. 100

A Rudolf-laktanyai tartalék-kórházban azonnal felvétetik: 1) 90 úpolónő, akik a magyar nyelven kívül lehetőleg a német és tót nyelvet is bírják; — 2) 50-60 nő takarítási (nehezebb házi) munkák elvégzésére. 101

Könyvvitelt és irodai munkákat olesón tanít szaktanár. Cím a kiadóban. 102

Csepeltetők és gazdálkodók figyelmébe! 1 gőzcsepítőgéppel és 1 motoros csepítőgéppel 1917. évi nyári idényre csepítést vállalnék. Fodor Kálmán Miskolc. 103

Ujságárusok

— esetleg rokkant katonák —
4-5 kor. napi keresettel,
Diósgyőrbe és Pecesre
állandó szabad villanyos- és a
percesi kisvasutrá szülő jeggyel
azonnal felvétetnek
Groszmann Jágónál (Sötétkapu)

Uránia

nagy mozgószínház

Műsor 4-én, vasárnap:

A húság vására.

Dráma 3 felvonásban.

A sors intése.

Vígjáték 2 felvonásban.

És a kíséző műsor.

Rendes helyárak.

Az előadások délután 6 és este fél 9-kor, vasárnap és ünnepnep délután fél 3, fél 5, fél 7 és este fél 9 órakor kezdődnek.

APOLLO

nagy mozgószínház (WEIDLICH-PALOTA).
TELEFON 8-15.

Műsor 4-én, vasárnap:

A húság vására.

Dráma 3 felvonásban.

A sors intése.

Vígjáték 2 felvonásban.

És a kíséző műsor.

Rendes helyárak.

Kezdeté délután 6 és este fél 9, vasárnap d. u. fél 3, fél 5, fél 7 és fél 9 órakor.

LEGJOBB

DR. HERCZ-FÉLE

arcápoló-

SZAPPAN.

Kapható darabonként

3 kor. 50 fillérért,

az arcápoló-

KENŐCS

2 koronáért

az

'OROSZLAN'
gyógyszertárban.

Uj étkezési rend a Lukács-étteremben.

2'80 Egy leves, egy főzelék egy szelet hussal és tészta.
koronás ebéd.

5 koronás Ebéd: Egy leves, egy főzelék egy szelet sülttel és tészta. — Este változó vacsora. — Étlap szerint.

Tiszti vacsorák.
Étlap szerint 3 korona.

LUKÁCS-ÉTTEREM.

340 anyabirkának alkalmas

legelőt

megfelelő juhakollal bérelnék

Patay Gyula

Egerlövő.

Telefon 3.

Jótállás a biztos eredményért.



Törvényesen védve.

Reitter Oszkár

nagybecskereki ny. főkapitány és fajbaromfi tenyésztőnek nagyszerű találmánya a

„PATKÁNIN”

patkányirtó-szer, (nem mérge) mely emberre és háziállatokra nem ártalmas és főleg minden 1 doboz ára 3 K, más irtószer.

mely elegendő körülbelül 60 patkány kiirtásához. — Minden dobozhoz használati utasítás van mellékelve. Ismertető prospektust, melyben le van írva, hogy különféle nagyságu gazdaságban hány adag használandó, kérésére ingyen küld a Patkánin gyár egyedüli elárúsítója, a Torontáli Agrárbank Részvénytársaság, Nagybecskereken.

Állandó nagy raktár:

Szalma- és szénaprésekben, szecskavágó-, répavágó- és egyéb gazdasági gépekben.

Elvállalunk:

Daráló- és malomberendezéseket és átalakításokat, gazdaságokban takarmánykamara-berendezéseket, erőmű hajtásra.

Nagy raktárt tartunk:

Magas nyomásu hengerolaj és gépolaj, gépszir, tömitő anyagok és egyéb műszaki cikkekben.

A m. t. fogyasztó közönség szives megbizását kéri:

„FRIED”-féle gépgyár és vasöntöde Miskolcz.

Ruhavásár!

A t. vásárló közönség által a megszokott nagy választékban, elismert kitünő szabásu

téli férfiruhák, kabátok, valamint fiu és gyermek téli felöltők és kabátok

Szántó Mór és Társánál

Főüzlet: Miskolcz, Széchenyi-utca 42.

Nagy fióközletek: Arad, Sátoraljaujhely, Debreczen, Szatmár, Rozsnyó, Salgótarján stb.

Leányokat

és 14 éven felüli fiukat

azonnali belépésre felvesszünk.

Asszonyokat

háziipari munkára felvesszünk.

Guttman és Zeilendorf

kötszővőgyára Miskolcz, Vásártéri-ut.



MERCEDES
írógép

legtökéletesebb német gyártmány főbb előnyei:

Állandó látható írás, visszaváltó, kicserélhető betűkarok-45 billentyű 90 jellel, margóbeállító és sorvégző billentyű, zár, automatikus szalagkikapcsoló, oszlopos tabulátor, nagy átütőképesség, zajtalan működés. — Írógép-festékszalagok és karnpapír jutányos árakban.

Schweitzer Varrógép Részvénytársaság
Miskolcz, Széchenyi-utca 86.

FOGHUZÁS

és szaktanús teljesen ingyen. Fogorjavítások — saját laboratóriumokban — 3 óra alatt elkészülnek.

Platina- és aranykoronák, aranyhidak, csapfogak, kaucuk- és aranylemez fogsorok, valamint arany-, ezüst- és cement-tömések, jótállás mellett, mérsékelt áron készülnek

Mészáros Győző
vizsgázott fogtechnikus

modernül felszerelt aseptikus műtermében Miskolczon, Csabai-kapu 2. sz., Mindszenti templom mellett. Telefon 406.

Meghívó.

A Borsodmegyei Takarékpénztár Részvénytársaság

1917. évi február hó 25-én délelőtt 10 órakor tartja saját helyiségeiben (Miskolcz, Széchenyi-utca 72—74. szám)

XXIII. évi rendes közgyűlését,

melyre a t. részvényesek tisztelettel meghivatnak.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentése, az 1916. évi mérleg bemutatása s a felmentvény megadása.
 2. Az 1916. évi nyereség felosztása iránti intézkedés.
 3. Egy igazgatósági tag választása.
 4. A választmány megválasztása
- Miskolcz, 1917 február 3.

AZ IGAZGATÓSÁG

FIGYELMEZTETÉS.

13. §. A közgyűlésen a részvényes jogát személyesen, avagy meghatalmazott által csak az esetben gyakorolhatja, ha a közgyűlés előtt legalább 30 nappal nevére irt részvény birtokában van és joga gyakorlására szükséges igazolványt a részvénytársaság helyiségében a közgyűlést megelőzőleg 8 nappal átvette.

27. §. A közgyűlés által választandó igazgatósági tagok tiszte 5 évig tart. Évenként 1—3 tag lép ki, aszerint, amint az illetőnek megbírási ideje lejárt. A kilépettek újra megválaszthatók.

Vagyon.

Mérleg-számla 1916. évi december hó 31-én.

Teher.

	Korona	F.	Korona	F.		Korona	F.	Korona	F.
Pénzkészlet			247408	61	Részvénytőke			2000000	—
Bankoknál elhelyezve			752751	61	Tartaléktőke			420000	—
Váltótárca			3065288	38	Külön tartalékalap			120000	—
Jelzálogkölesönök			2278887	—	Tisztviselői nyugdíjalap			89242	—
Törlesztéses jelzálogkölesönök			752624	17	Betétek			10097674	12
Értékpapírok*			1893414	70	Hitelezők			1807977	—
Pénzüntézet Központ üzletrészbevezetés			8000	—	Engedményezett törlesztéses kölesönök			680059	35
Adósok			5584480	26	Fel nem vett osztalék			1469	—
Intézeti házak			742500	—	Átmeneti tételek			49879	14
Ingatlanok			192897	12	Mult évi nyereséményáthozat	31980	57		
Felszerelés leírás után			5000	—	Tiszta nyeresémény	224470	67	256451	24
			15522751	85				15522751	85

* Ebből 1226000— K n. é. magyar hadi kölesön kötvények.
479000— K n. é. egyéb állampapírok és záloglevelek.

Veszteség.

Nyereség-veszteségszámla 1916. évi december 31-én.

Nyereség.

	Korona	F.	Korona	F.		Korona	F.	Korona	F.
Üzleti költségek és fizetések			92959	46	Mult évi nyereséményáthozat			31980	57
Adók			58327	20	Tiszta kamatjövedelem			282097	41
Leírások			7655	88	Ingatlanok jövedelme			56426	93
Mult évi nyereséményáthozat	31980	57			Jutalékok és egyéb nyereségek			44888	87
Tiszta nyereség	224470	67	256451	24				415398	78
			415398	78					

Miskolcz, 1916 december 31.

Mandl Lajos s. k.
főkönyvelő.

Weltner Mór s. k.
igazgató.

Bolgár Samu s. k.
pénztárnok.

AZ IGAZGATÓSÁG:

Munk Samu s. k.
elnök.

Gálffy Ignác s. k.
társelnök.

Dr. Engel Arnold s. k.
ig. tag, ügyész és titkár.

Kohn Miksa s. k.
ig. tag.

Dr. Nagy Ferenc s. k.
ig. tag.

Dr. Németh Imre s. k.
ig. tag.

Rosenthal Vilmos s. k.
ig. tag.

Dr. Silbiger Bertalan s. k.
ig. tag.

Szántó Mór s. k.
ig. tag.

Megvizsgáltuk és helyesnek találtuk:

Miskolcz, 1917 január 30.

A FELÜGYELŐ BIZOTTSÁG:

Dr. Hebrony József s. k.
fb. elnök.

Engel Ignác s. k.
f. b. tag.

Kállai Lajos s. k.
f. b. tag.

Klein Emil s. k.
f. b. tag.

Prazay János s. k.
f. b. tag.

Kiadja: Hoványi Kornél.

Nyomatott: Klein és Ludwig könyvnyomdájában, Miskolczon.